

Winkler Venceslav:

O brezposelnih zvezdah

Ljudje so napeljali električne luči v vse kraje, najtemnejše prepade so razsvetlili in najgrše ceste. Počasi so docela pozabili na sveče in petrolejke, take stvari so se jim zdele starinske in nerodne. Z električnimi lučkami je drugače: iztegneš roko, malo zaobrneš in imaš svetlobo, da ti vid jemlje. Prišli so učenjaki, dobri ljudje, ki niso z ničemer zadovoljni. Preračunali so sočno svetlobo in so še njo uredili. Po osem ur na dan naj dela tudi solnce, so rekli, kar je več, je preveč in ni po postavah. Potem so se spravili nad zvezde. Zvezd sploh ni treba, so rekli. Čemu bi jih redili in plačevali davke zanje? Odpravimo jih! In so šli in z veliko metlo pomedli vse zvezde z neba. Nekatere so se pa preveč tiščale nebeskega stropa, na noben način niso hotele odleteti. Mučili so se z njimi, potem so jih pa pustili, takole bolj za okrasek, so rekli, da se bo vedelo, kako je bilo časih, ko so še sijale zvezde. Namesto zvezd so pa postavili na nebo električne žaromete, na vsak konec neba po enega, največjega pa na sever, namesto zvezde severnice.

Metla je pa vse zvezde pomedla tja nekam v kot, kjer se dotikata zemlja in nebo. Ko so se zbudile iz prve onemoglosti in so pogledale na svoja prejšnja mesta, so vidеле, da je vse nebo razsvetljeno od žarometov.

»Moj Bog!« so se prestrašile. »Ta stvar sije še lepše kakor smo me sijale.«

Mislile so, da bi napisale pritožbo in jo kam nesle. Toda, kam? Solnce je prav za prav tudi ujeta, samo po osem ur na dan sme sijati, do Boga je pa strašno daleč in toliko prošeni in pritožb ima že pred vrati, da jih nikakor ne more rešiti. Saj so to same vidèle časih, ko so pokukale v nebesa.

»Pa tudi kolkov nimamo.« se je domislila najmlajša. »Za prošnjo je treba

papirja in kolkov in denarja. In nobena izmed nas je ne zna napisati.«

»Torej ne bo nič iz tega,« so zaključile in so še malo premišljevale.

Gnetle so se in tiščale druga druge, ker jih je zeblo. Bale so se za biesčeče roglje in rogljiče, vzdigovale so jih, da ne bi zadele vanje in ves prostor je trepetal od silne svetlobe.

»Zdi se mi,« je rekla potem ena izmed starejših, »da moramo nekam oditi. Če ostanemo tukaj, bomo lačne. Od lakote pa lahko umreš. Zdaj nam pa res še ni treba umreti. Zdi se mi, da bomo morale delati.«

»Joj! Pa kako?« so se prestrašile zvezde.

»Tako,« je povedala tista, »tako, kakor pač katera hoče. Najbolje bi bilo, če bi nas kje vzeli v službo, ampak to bo bolj težko, ker imajo že toliko ljudi brezposelnih, mi pa prav za prav nismo ljudje. Mogoče bomo morale delati kje na cesti ali pa na polju, vse se lahko zgodi.«

Nekatere so zajokale, druge so bile vsega vajene. Treba bo pač delati, kar tako se ne da živeti, to se jim je zdelo samo ob sebi umevno.

Nato so se napotile po zemlji.

Hodile so kar tja v en dan. Prav za prav so se po cestah le vlačile, ker hotele niso bile vajene. Podnevi so spale v grmovju pod listjem, ponoči so pa potovale. Jedle niso ničesar, tako, da so se zmeraj bolj manjšale in nazadnje niso bile večje od otroške glave. Čez par dni se je pa ena spomnila:

»Treba se bo neke ustaviti. Kaj nismo že lačne?«

Stopile so na grič, ena je zlezla na drevo in razložila:

»Tamle pred nami je luč, najbrž kakka hiša. Pojdimo tja!«

Šle so, bila je krčma. Potrkale so na vrata. Najprej je priletel okoli ogla pes čuvaj in se hotel zagnati vanje. Toda zvezde so vzdignile roglje, svetloba ga

je oslepila in tuleč se je umaknil. Takrat je odprl tudi krčmar vrata. Osupnil je, ko je videl toliko svetlobe na cesti, tlesnil je z rokami, potem se pa hitro pokrival. Prišla je še njegova žena in otroci in hlapci in dekle, nazadnje je bila vsa družina zbrana na pragu.

»Kaj neki je to?« so se čudili in se drug drugega držali, ker jih je bilo strah.

Ena izmed zvezd je stopila prednje.

»Pozdravljeni!« je rekla. »Prenočišča iščemo. Me smo namreč zvezde in smo brezposelne. Dela iščemo, če bi ga dobile kje.«

»A tako!« so se raztegnili ljudem obrazi.

Krčmar se je pa popraskal:

»Preveč vas je. Ko bi vas bilo polovico manj, bi bilo ravno prav. Tako pa ne vem, kam bi vas spravil.«

»Nič ne skrbite za to.« je rekla zvezda in namignila tovarišicam. Premaknile so se in se zgrnile proti vratom. V hipu so zasule vežo, pehale se med nogami velikih ljudi in napolnile gostilniško sobo. Otroci so se jih od začetka bali, potem so pustili, da so jim zlezle v naročje, nekatere so dvignili celo na zapeček, kamor niso mogle zlesti same. Druge so posedle kar po tleh, povsod jih je bilo dosti, da so morali ljudje silno paziti, da niso katere pohodili.

Krčmar jim je nanosil jedi in pijače, potem se je šel pomenkovat z ženo, če bi bilo zamje kaj dela.

»Seveda.« je rekla žena. »Kaj ne veš, da je jutri zvečer veselica. Ne vem, če je bila že kje taka veselica, da so zvezde sijale namesto luči.«

(Konec prihodnjč)

L. M.:

Padajo snežinke bele...

Tiho padajo snežinke bele
vso dolino so v svoj ples zajele;
po zraku poskakujejo
in vetra se radujejo.

Ko bi bila jaz snežinka
bi hitela brez ovinka
kvišku, kviku v daljni svet
k zvezdicam se zlatim gret...

Iz življenja trinoga Dijoniza

V Siciliji je vladal pred davnimi, davnimi časi mogočen kralj, ki mu je bilo ime Dijoniz.

Ves svet ga je imenoval trinoga, ker se je bil s pomočjo vojaškega upora sam proti volji ljudstva postavil za kralja.

Vedel je, da ga njegovi podložniki ne marajo; zato je bil strog in okrut, da so se ga vsi bali in se mu ni nihče upal postaviti po robu. Čeprav je bil dal vse svoje sovražnike pobiti in pozapreti, se je vendar zmerom tresel za življenje in tako je bil kljub svojemu neizmernemu bogastvu in svoji neomejeni moči najnesrečnejši človek, ki si ga morete misliti.

Nikdar ni šel brez vojakov na ulico in pod obleko je nosil jekleno srajco, ki je ni niti ponoči odložil. Brade si iz strahu pred nožem ni dal obriti, ampak mu jo je morala žena posmoditi z razbeljenim železom. Nobeno noč ni mirno spal, čeprav so bili vsi mostovi okoli gradu vzdignjeni in čeprav je stalo po šest stražarjev pred vsakimi vrati. Njegova spalnica je bila podobna majhni trdnjavi. Okoli postelje je bil dal izkopati globok jarek, tako da je le po dvigljivem mostu lahko prišel do nje. Najstrašnejše je bilo pa to, da se je bal svojih lastnih sorodnikov. Kadar ga je prišel brat ali sin obiskat, se je moral v kraljevem gradu preobleči, ker se je Dijoniz bal, da ne bi imel pod obleko kakega skritega orožja.

Ko ga je nekoč dvorjan Damoklej blagroval zaradi njegovega bogastva in razkošnega življenja, mu je rekel kralj:

»Nu, dovolim ti, da preživiš en dan kakor jaz. Sedel boš na prestolu in vsi se ti bodo klanjali; spoznal boš, kako mi je pri duši!«

Dvorjan se je silno razveselil. Drugi dan so ga oblekli v slavnostna kraljev-

ska oblačila in ga posadili na zlati prestol. Predenj so postavili najbolj izbrana jedila in pijače; krdele služabnikov mu je streglo in mu skušalo brati sleherno željo iz oči. Oh, kako dobro se je počutil Damoklej, dokler ni zdajci slučajno pogledal kvišku. Tedaj je opazil, da mu visi tik nad glavo ostro nabrušen meč, s konico namerjen na njegovo glavo. Meč je visel na tenki konjski žimi, ki je bila pritrjena na stropu. Tedaj je Damoklej prebledel in ves prepaden poprosil Dijoniza, naj mu za Boga dovoli zapustiti ta strašni prestol.

»Vidiš, je odvrnil trinog, »zdaj mi ne boš več zavidal; spoznal si, kako mi je pri duši, ko neprestano trepečem za svoje življenje.«

V prihodnji številki vam pa povemo, kako se je zgodilo, da se je tudi okrutnemu Dijonizu enkrat omehčalo srce.

Čudno drevo

Lepi so vrtovi, kadar jih pomlad osuje z belim cvetjem, pa še lepši so jeseni, kadar so polni zlahtnega sadja. Lejte, jaz pa poznam kralja, ki je imel na vrtu tako visoko drevo, da mu niso do vrha videli pa žalibog tudi niso nikoli dobili od njega ne hrušk, ne jabolka. Zato je poklical kralj k sebi modre možje, da bi mu povedali, kakšno je to drevo, pa nihče mu ni vedel odgovoriti. Na vse zadnje jim je povedal star grajski pastir, na katerega so že vsi pozabili, da to drevo rodi zlate hruške. In kralj je razglasil po vsem kraljestvu, da bo dal tistemu, ki mu prinese zlato hruško z drevesa, svojo hčer za ženo in pol kraljestva. In po vaseh in mestih, po planinah in dolinah so oznanili služabniki kraljeve besede, pa nihče si ni upal splezati na hruško. Za to pa je zvedel tudi mlad pastir, ki je pasel ovčice pod starim gradom. Bil je močan in pogumen dečko, glejte, pa se napoti h kralju in mu reče: »Dobri kralj, jaz si upam splezati na hruško!«

Kralj se razveselil in mu reče:

»Že sem mislil, da nimam več junaka pod svojim žezlom. Ti si rešil kraljestvo te sramote, zato se najej, napij, pojdi spat v belo posteljo in jutri zgodaj pojdeš na delo.«

In v resnici, komaj je zarja pogledala na svet, že gresta kralj in pastir pod hruško.

»Skaži se, da si junak in čaka te veliko plačilo,« reče kralj.

Pastir začne naglo kot veverica plezati po hruški, pleza, pleza od ranega

jutra tako dolgo, da ga kralj spodaj ni več videl. Pleza, in prav ko je ura bila dvanajst, pride do velikega, imenitnega gradu. Gre okoli, vsa okna se leskečejo v soncu. Stopi v grad, pride v prvo sobano, pa nikjer ni nikogar. Gre naprej v drugo, tretjo dvorano, pa glejte, tudi tu ni bilo nikogar. Gre še dalje, in ko pride v deveto sobo, najde tam mlado gospodično, ki je sedela pri peči in jabolka rezala. Hitro skoči pokonci in mu reče:

»Kakšen vrag pa te je prinesel k meni? Ali si moral ali si iz norčije sem gor prišel?«

Pastir veli:

»Nisem prišel iz norčije, temveč iščem zlato hruško za kralja.«

Dekle se mu zasmeje in reče:

»No, ker si imeniten dečko, lahko ostaneš v gradu?«

Prinese mu dobro kosilo, razne pečenke, torte in palačinke, lešnike in orehe, ali sama ni z njim obedovala, temveč je izginila. Iskal jo je po vseh dvorinah, po vseh kotih, še omare je odpiral in na izbo je pogledal, pa nikjer je ni našel. Potlej pa ti gre na dvorišče, odpre hlev in tudi vidi železnega živega konja, ki je znal govoriti. Pa zarezgeče in ga veselo vpraša:

»Ali iščeš mlado gospodično, ki je sedela v deveti dvorani?«

Pastir pravi:

»Seveda bi jo rad videl, ljubi konjič, zlato hruško bi rad, pa ne vem, kje naj jo iščem. Ona ve gotovo za njo, zato se mi je skrila.«

Konj se mu zasmeje in pravi:

»Sedi name, in jaz te ponese k njej. Pa ne smeš tam dolgo ostati, temveč reci, da te boli glava in da moraš domov.« Pastir sede na konja, in kakor ptica prepelica odleti in ga ponese naravnost k njej. Bila je na velikih gostiji in je sedela za pogrnjeno mizo, obloženo s krožniki, polnimi najboljših in najdražjih jedil. Ko zapazi pastirja, skoči brž izza mize in ga pelje k gostiji. Tu se je pa že tako dobro imel, da ne morem povedati. Pečeni petelinčki so peli na krožnikih in kar sami so mu leteli v usta najslastnejši kosji pečenke, ako je le zinil. Imel se je čez vse dobro in je bil židane volje, ker je bilo tudi najslajšega vina polne kozarce, ali naenkrat je vstal, češ da ga boli glava in da mora domov. Gospodična ga spremi od gostije in zapove konju, naj pazi nanj.

Jezi pastir konja in že sta nazaj v gradu z devetimi dvoranami in pastir ga vpraša, ali bi ga mogel prinesiti na vrh hruške. Konj pa mu odgovori, da

tega ne more, ker sta še dva gradova poprej, kot se pride na vrh.

Pastir gre sam naprej in pride do drugega gradu, ki je bil še vse lepši in večji od prvega. Prehodil je dvanajst dvoran, z rdečim žametom pregrnjenih, v trinajsti dvorani pa je sedela prelepa gospodična, ki je tolkla zlate orehe. Tudi ona ga je pogostila z najboljšimi jedmi, ki si jih le misliti morete, a potem je izginila. V hlevu pa je stal srebrn konj, ves se je svetil v uzdah in stremenih, ali na vrh hruške ga ni mogel odnesti.

Pastir pleza naprej in pride do tretjega gradu, ki se je svetil kot sonce in škrlat. Dvajset sijajnih dvoran je prehodil pastir, ki so se bleščale v prozornem marmorju in pastirja je bila groza od tolke lepote. V zadnji dvorani je sedela čudovito lepa gospodična, ki se je igrala z zlatim jabolkom.

Pogostila je pastirja, da že od samih dobrot ni vedel, kaj bi jedel. Nenadoma je bil sam, gospodična je izginila, v hlevu pa je zarezgetal zlat konj, in ta mu je obljubil, da ga ponese na vrh hruške.

»Ali, bratec moj, Bog varuj, da bi utrgal eno samo vejico, ko bova letela skozi vrhove,« mu veli konj.

»Ako jo utrgaš, se vse podere pod nama.«

Pastir sede na konja in odleti z njim. Višje in višje se vzdigujeta, kot vihar plavata, že sta na vrhu, že se blešče okoli njih zlate veje z zlatimi hruškami. Pastir si ne more pomagati, skrivaj, naglo, da bi ga konj ne videl, utrga zlato hruško.

Nenadoma, kot bi udaril grom, se zamaje drevo, zazibljejo se gradovi, zajokajo gospodične, zarezgetajo konji. Od vrha do tal se razkolje drevo, pastir strmoglavi na zemljo.

Prileti pred grad starega kralja, pade naravnost na rožno gredico in se vdere seženj globoko. Brez sape pridirja sam kralj k njemu in ga potegne iz jame.

»Ali si bil na vrhu, dečko moj,« ga vpraša kralj in se tresse od veselja.

Namesto odgovora mu poda pastir zlato hruško.

»Ti si junak nad junaki, ti si premagal s svojo srčnostjo vse viteze in kraljeviče. Tebi dam svojo hčer za ženo in pol kraljestva.«

Tako je rekel kralj in napravil imenitno gostijo. Tudi jaz sem bil zraven in sem jedel in pil, prepeval in se gostil.

Zapisal Kmet Janez.

Slavo štine:

V višavah

Zletimo visoko
pod sinje nebo —
kraguljev in orlov
tam menda ne bo!

Tako-le svetuje
vrabičem ptič mlad
starejši vprašuje:
»V višave bi rad?«

Kraguljev in orlov
tam sicer ne bo —
a kje nam bo streha
in kje bo — proso?«

Marica Bartolova:

Vid, Vid!

Nebo je pokrilo vso zemljo z debelo snežno odejo. Smreke so videti kakor velikanska božična drevesa.

Vid je prišel ves prezebel iz šole malo pozneje domov, ker se je s tovariši kepal. V topli kuhinji se je kmalu ogrel in nasitil. Polna in rdeča lica mu žare v zdravju in zadovoljstvu.

Ob oknu stoji in gleda v smreko pred hišo, kjer poskakuje majhen ptiček. Zebe ga, gleda v okno in kriči: »Vid, Vid!« Deček gleda in posluša: saj res, ptiček kliče »Vid, Vid!« Danes je bil v šoli kaznovan, ali ga hoče ptič s tem karati, ali hoče mar to povedati očetu in materi?

»Vid, Vid!«

V kuhinjo pride oče, pristopi k sinku in reče:

»Ali slišiš, kako kliče ptiček, Vid, Vid?«

Tebe kliče in te prosi, da se ga usmiliš, da mu natrosiš hrane. Mraz je in sneg, pa ne more dobiti nobenega zrnca. Teči, nesl revčku na stopnice pred hišo malo drobtin ali malo kaše!

Čez nekaj minut je Vid ves vesel gledal, kako je ptiček zobal in zobal, dokler ni vse pozobal.

Pojdite, otroci, in storite tudi vi tako!

O živalih

Zoološki vrtovi porabijo zelo mnogo muh za krmiljenje rib in ptic. Ker pa je treba te muhe šele naloviti, je postal mušji lov tako rekoč poklic. Na vsem svetu je kakih 20.000 ljudi, ki si služijo kruh s tem, da lovijo muhe.

★

V Liverpoolu je bila nedavno tega dirka med avtomobilom, motornim kolesom, konjem in hrtom. Kot prvi je zmagal vozač motornega kolesa. Drugi je bil hrt, tretji dirkalni konj, avtomobil pa zadnji!

★

V Parizu so v eni izmed najimenitnejših ulic, ki jo imenujejo »Champs Elysées«, odprli nov restoran (gostilno). Prav lepa je, vse zelo elegantno, krasno, opravljena — vendar nekam čudna. Nobenih miz in stolov ni v njej. »Aha,« porečete, »avtomatski bufet!« Kaj še! Na majhnih, snažnih stojalcih, ki so različno visoka, nekatera tudi čisto prileh, stojijo čiste skledice raznih velikosti — jedi in pijača je na izbiro — čeprav so tudi jedilni listi nekam posebne sorte — a nikar ne mislite, da je to kak kitajski ali japonski restoran, o ne! Ta hiša je — gostilna za psičke!

Obisk je zelo povoljen. Neprestano prihajajo in odhajajo gostje na vrvicah, in videti je, da jim gre hrana imenitno v slast. A še nekaj posebnega vidiš, če pogledaš okoli sebe: nekaj, kar bi si lahko vzeli človeški »restorani« za zgled. Kadar namreč gospodar poravnja zajedek in zapitek svojega ljubljenceca, mu priračunajo majhno doklado — za postrežbo, mislite, kaj ne, nič čudnega ne bi bilo? Pa se motite, Doklada ni za postrežbo, ampak »za tovariše velecenjenih gostov, za uboge pse, ki nimajo česa jesti.«

Danilo Gorinšek:

Zimska

Sever brije čez poljane,
mraz je, da srce zastañe.
Zemlja prosi: Bog, pokrij me,
še pozebem sredi zime!

Bog je duše dobre, zlate,
brž snežink naspe čez trate,
Snežna zdaj odeja greje,
zemlja zimi v pest se smeje.

Slavo štine:

Črni mož

izza hiš doni:
črni mož lovi!
Črno oglje —
črni mož,
saj dotekel
nas ne boš;
ti črnih —
si lenuh!

Ena, dve, tri!
Črni mož lovi.
Črno oglje —
črni mož,
pazi, pazi
ko loviš,
da še hlač
ne izgubiš!

Najboljši fakirji so — živali

Indski fakirji, ki se dajo za kratek čas živi pokopati, in umetniki v stradanju, ki ostanejo brez hrane mesec dni ali pa še več, se lahko skrijejo pred živalmi. Eden najboljših dokazov za to trditvev je gorski močerad, ki otrpne z nastopom miraza in ostane kakor mrtev kakšno leto po devet mesecév. Ta močerad je žival, ki preživi pri zavesti najmanjši del svojega življenja.

O žabah vemo, da zamrznejo v blatu. Tako ostanejo otrple in negibne, dokler se ne zbudi pomlad, ki prežene zimo in mraz. V nasprotju z žabami, ki si izbero za zimsko bivališče luže in ribnike, pa zlezejo krastače v luknje v tleh ali pa v razpoke v skalah ter se tam dobesedno žive pokopljejo.

V nasprotju z zimskim spanjem v naših krajih, pa dobimo v vročih delih sveta živali, ki spe poletno spanje. Poleti se tam posuše vse vode in strašna suša in vročina nastane. Živali zaspe. V tem spanju komaj opazno dihaajo. Krvni obtok in delo srca se zmanjšata do najnižje meje. Dokler ne pride čas novega oživljenja, žive te živali od zaloge masti, ki so jo nabrale v »boljših časih«. Vendar pa niso vse izmozgane in slabotne, ko spet ožive. Zato je poskrbela mati-priroda, ker mora imeti žival še dovolj moči, da začne nov boj z življenjem in da se ohrani.

Tudi pri ribah opazimo zimsko ali pa poletno spanje. Zlasti pri kranjih, ki zamrznejo v led, pa jim to nič ne škoduje. Ko se pomladi led otaja, spet oživa.

Zanimivosti

Vsak Kitajec želi biti pokopan v domači zemlji. Zato prevažajo Kitajce, ki umro v Ameriki, posebni parniki na Kitajsko. Na vsakem kitajskem parniku imajo tudi nekaj krst, da zabijejo vanje Kitajce, ki umro na ladji, ker prepoveduje kitajska vera pogrebe na morju.

Biser nastane v lupini školjke, ki je vanj zašel droben pesek. Školjka zalije pesek s slino in iz te strjene slane nastane biser.

Judovski kralj Herod, ki piše o njem Sveto pismo, da so ga črvi živega snedli, je v resnici umri zato, ker so mu podkožne uši razjedle vso kožo.

Utrinki letijo s hitrostjo 70 kilometrov na sekundo.

V Ameriki so odkrili vrsto rib, ki ima dva para oči.

V Afriki rase drevo, ki daje sok, podoben surovemu maslu.

V Združenih državah imajo celo vrsto posestev, kjer goje — žabe. Američani zelo cenijo žabje krake.

Francoski kralj Ludovik XIII. je prvi uvedel njuhanje tobakovega prahu.

V enem sodu kapnice so našli 20 tisoč komarjevih ličink.

Popolna izdaja svetega pisma v pisavi za slepce obsega 38 debelih knjig.

Neki indijski vladar ima voz za svečanosti, ki je ves iz zlata.

Predmet, ki tehta na zemlji 15 kilogramov, bi tehtal na mesecu samo dva in pol kilograma.

V Nilu so doslej odkrili nad 9000 vrst rib.

Najvišji most na svetu je nad reko Sambesi v Afriki. Njegov lok se dviga 140 metrov nad vodo.

Francoski cesar Napoleon je bil s 25 leti general.

Na Švedskem sta v prometu še dve lokomotivi iz leta 1856.

Brzi vlak, ki drvi s hitrostjo 75 kilometrov, bi potreboval 210 dni, da bi prisopihal na mesec. Pešec, ki prehodi 5 kilometrov na uro, bi potreboval za to pot malone 9 let.

Američani izdajo na leto 16 milijard dinarjev za negovanje zob.

Kitajci žanjejo žito tako, da izrujejo klas s koreninami vred iz zemlje.

Veliki francoski učenjak Pasteur, izumitelj zdravila za pasjo steklino, je bil 27 let hrom na eni strani života.

Če domač pes podivja, ne zna več lajati.

Voda zavre prej v stekleni posodi kakor v kovinasti. Zakaj?

Odrasla kobilica skoči dvestokrat dlje kakor je sama dolga.

V prekuhani vodi železo ne zarjavi.

Iz skorje kokosove palme delajo zelo lepo dišeč parfum.

Gorska vrtnica nima trnov.

Eskimi ne marajo soli. Soljene jedi se jim zde neužitne.

Na Kitajskem zidajo hiše iz — porcelana.

Prebivalstvo na zemlji se podvoji vsakih 200 let.

Kanarček poje vsak dan več kakor sam tehta.

Čebele in ose vidijo le 70 centimetrov daleč.

Dvajset metrov visok hrast ima nad 6 milijonov listov.

Na otoku Borneu imajo vsako leto do 200 neviht.

Iz meter dolgega in 20 centimetrov debelega kosa lesa napravijo nad 12.000 vžigalic.

Orožnik, ki vestno opravi svojo službo

Orožnik je dobil povelje, da prepelje tri razbojnike A, B, C, ki so bili med seboj vkleleni v glavno mesto k sodišču. Strogo navodilo, ki ga je dobil orožnik se je glasilo, da ne sme pod nobenim pogojem pustiti, da bi hudodelca B in A odnosno B in C prišli v dotiko in se porazgovarjali. Zato je vodil orožnik to pisano družbo vedno tako, da sta bila A in C vedno nekaj korakov drug od drugega, sam pa je korakal z B za njima in stalno opazoval vse tri.

Vse je šlo dobro dalje, a iznenada je prispela vsa eskorta do prav široke vode; tam pa je čakal samo čoln, ki je nosil po dve osebi. Orožnik je moral vso zadevo dobro premisliti in odločil se je, da bo čoln sam vodil in razbojnike vkleljene vsakega posamezno prepeljal.

Kako je to izpeljal, če je hotel dano mu povelje strogo izvršiti, da B in A oziroma B in C medseboj ne bi prišli v dotiko in razgovor?

Izpopolnilnica

Nprjzstsvl
nbijnškr
zblgrčtnjv
njpškgvr.

Dodaj na prava mesta manjkajoče samoglasnike, pa dobiš pesem, ki jo gotovo znaš.

Pozor Jutrovčki!**Pozor Jutrovčki!**

Stric Matic razpisuje nov natečaj

Resnično, resnično vam povem, da skoraj niti urice nisem nočoj zatisnil očesa, toliko skrbi sem imel zastran novega natečaja! Razpis takega natečaja pa tudi res ni kar si bodi! Zmerom hočete imeti kaj novega, zmerom kaj zanimivega, zmerom kaj lahkega in naj po možnosti vsakemu podarim lepo knjižico v nagrado — tudi tistemu, ki spisa sploh poslal ni. Odkar izhaja »Mlado Jutro«, sem vam za dal že toliko zanimivih vprašanj, da je zdaj moja malha za nekaj časa izpraznjena. Spomladi se odpravim po svetu; morda najdem kaj primernega in novega za vas. Oh, saj niti ne dvomim o tem! Gotovo bom kaj našel, da boste vsi zadovoljni.

Za danes vam pa dam to-le nalogo: vsak naj si sam izmisli pravljico, zanimivo povestico ali zgodbico iz živalskega življenja. Nobenega prepisovanja, prosim! Sami morate iztuhitati, kar boste napisali. Tako bom videl, kdo izmed vas ima najživahnejšo domišljijo.

Vse dobre spise bom objavil, in vsi tisti, ki bodo našli svoj spis natisnjen v »Mladem Jutru«, pridejo v ožjo izbero za nagrado. Najbolj gotovo pa dobijo nagrado tisti, ki bodo poslali najkrajše spise. Torej: kdor hoče dobiti lepo mladinsko knjigo, mora spisati pravljico ali zgodbico v nekaj stavkih.

Pri tej priliki vam povem, kaj se je zgodilo nekemu amerišskemu mladinske mu listu, ki je razpisal prav tak natečaj. Tudi tam je postavilo uredništvo pogoj, da morajo biti spisi kar moči kratki in jedrnat. Nu, pa so dobili lepega dne od nekega desetletnega fantička ta-le spis: »V gozdu se srečata zajec in

lisica... Lisica nadaljuje svoj izprehod.« Seveda je dobil spis prvo nagrado, ker je bil res najkrajši!

Nu, jaz pa ne terjam, da mi napišete zgodbo v dveh stavkih; če jih le ne bo več ko deset, bom tudi zadovoljen. Spise naslovite na uredništvo »Mladega Jutra« v Ljubljani. Pišite s črnilom in razločno.

Obilo uspeha vam želi

stric Matic.

Listnica uredništva

Božidar Usnik, uč. III. razreda na Ledini v Ljubljani, Mirko Klemenčič, učenec II. razreda v Kamniku, Stanislava Klemenčičeva, učenka III. razreda v Kamniku: Vaše spise je stric Matic prepoznal in jih zaradi tega ni mogel več objaviti.

Angela Bauman, učenka III. razreda meščanske šole v Mariboru: Uganko si pravilno rešila.

Vladimir Vrečko, uč. II. razreda meščanske šole v Celju: Križanko si pravilno rešil.

Dalibor Zupanec, dijak I. razreda II. drž. gimn. v Ljubljani: Stric Matic se Ti prav lepo zahvaljuje za poslano črkovnico, ki jo bo skušal objaviti. Vendar Te prosi, da malo potrpiš, ker ima veliko zalogo podobnih ugank.

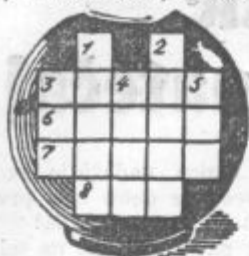
Jerala France na Ovsišah p. Podnart: Med tem smo knjigo že poslali v Kranj, kjer jo boš po končanih počitnicah gotovo dobil pri vodstvu šole.

Pozor Jutrovčki! Opozorite svoje prijatelje in znance na naš novi natečaj in prosite svoje starše, da redno kupujejo nedeljsko izdajo »Jutra«, kateri je priloženo »Mlado Jutro«!

Križanka »Akvarij«

Vodoravno: 3. delovna moč; 6. kos pohištva; 7. večni dan; 8. začarani krog.

Navpično: 1. nadležna živalca; 2. zver; 3. del gospodarskega poslopja; 4. zimsko prometno sredstvo; 5. izrastek na glavi.

Trije vojaki v enosedžnem člnu

Bilo je v času vojaških vaj. Trije vojaki so prišli do globoke reke. Pogledajo, daleč okoli na desno in levo, a nikjer ne vidijo mostu ali pa vsaj brvi. Zapazijo pa čln, v katerem sedita dva dečka. Ta čln je nosil samo težo enega vojaka ali pa samo težo dveh malih dečkov. Še celo teža samo enega dečka poleg vojaka bi povzročila, da bi se čln potopil.

Kako so mogli priti čez reko? ti trije vojaki, ki so imeli nujno povelje, da morajo priti do glavnega oficirskega tabora, ki se je nahajal daleč proč na drugi strani te globoke reke?

Črkovnica

LZOOJLS S AKR IEATBŠE!

Začni na sredi in jemlji po eno črko naprej in eno nazaj, da dobiš domač pregovor.

Star napis

Na nekem starem grobu je bil tale napis:

ROGALB... MIJN... IK
OS... ILEPTOD...!

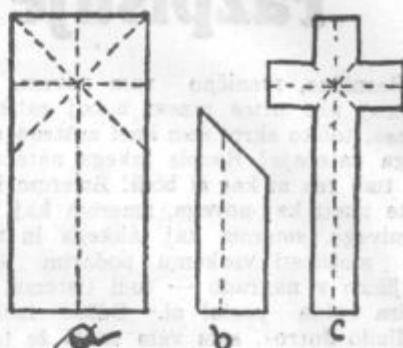
Zdaj pa ugani, kaj ta napis pomeni.

Rebus

Križ napravljen z enim urezom

Kako je treba zganiti polo papirja, da nastane z enim samim urezom »križ«?

Slika a pokaže, kako je treba papir zganiti po zaznamovanih malih črticah, da se dobi slika b. Slika b pokaže, kje je treba napraviti s škarjami vrez. Ozki del slike b razgrnite in dobite križ c.

Zemljepisna uganka

Iz zlogov:

a, ca, ca, ce, če, dov, je, ko, lji, me, nje, no, ni, pa, ra, sta, sto, se, iz, vo, sestavi imena petih krajev v Sloveniji. Če si dobil prave kraje in jih prav uredil, ti bodo dale vse prve črke teh krajev lepo gorenjsko mesto, kjer počiva naš največji pesnik.

SMEŠNICE

ČESA ON NE MORE

Obrtniški vajenec pelj. ročni voziček po tramvajski progi in žvižga poskočno pesem. Za njim se pripelje tramvajski voz. Voznik tramvaja zvonil in zvonil, toda vajenec se ne zmeni zanj. Ko je tramvaj vajencu že skoro za petami, začne voznik še kričati nad njim: »Fantalin grdi, kaj, ali ne moreš voziti vozička po cesti, namesto po tramvajski progi?«

Vajenec se obrne in prezirljivo reče vozniku: »Jaz že lahko, toda poskusite — prosim — Vi!«

LOGIČNO

Mati k mali hčerki: »Zdaj pa le glej, da se že enkrat spraviš v posteljo. Kaj nisi mar videla, kako so majhni piščanci že davno zlezli v gnezdo?«

»Da, videla sem, toda z njimi je šla tudi stara kokoš.«